MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-3 ta' Novembru, 2004

Citazzjoni Numru. 975/2002

Larissa Said

vs

Aboulgasm Omar Younes Said

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 29 ta' Awissu 2002 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi fl-20 ta' Gunju 2001 l-attrici zzewget civilment lill-konvenut, liema zwieg sar fl-Ufficju taz-Zwieg, il-Belt Valletta u dan kif jidher mic-certifikat hawn mehmuz u mmarkat "LS1".

Illi minn dan iz-zwieg kellhom zewg ulied, Jamela u Mariam, tewmin li ghandhom sena.

Illi dan iz-zwieg huwa null minhabba illi:-

(a) Il-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghall-konvenut li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

(b) Illi l-kunsens tal-konvenut kien inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga.

(c) Illi l-kunsens tal-konvenut kien marbut ma’ kondizzjoni li tirreferi ghal-futur.

Illi l-istess attrici talbet lil din il-Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara li z-zwieg celebrat bejn il-partijiet fl-20 ta’ Gunju 2001 ma jiswiex u huwa null ghar-ragunijiet migjuba fuq, jew ghal xi wahda jew aktar minn dawk ir-ragunijiet, skond l-**artikolu 19 (1) (d) (f) u (g) ta’ l-Att dwar iz-Zwieg (Kap 255)**.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut ingunt minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 u 4 tal-process;

Rat il-lista ta’ xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 5 sa 6 tal-process;

Rat id-digriet ta’ l-affidavits moghti lill-attrici fit-18 ta’ Settembru 2002 fejn il-Qorti pprefiggietilha sittin (60) gurnata sabiex tipprezenta l-affidavits kollha taghha bin-notifika lid-difensur tal-kontro-parti.

Rat li l-konvenut gie debitament notifikat bic-citazzjoni attrici fis-6 ta’ Novembru 2002 izda ghalkemm deher fis-seduta tat-8 ta’ Jannar 2003 baqa’ ma pprezenta l-ebda nota ta’ eccezzjonijiet u ghalhekk baqa’ kontumaci.

Rat il-verbal tas-seduta tat-8 ta’ Jannar 2003 fejn il-konvenut informa lill-Qorti li kien inkariga lill Dr. Richard Sladden u l-Qorti pprefiggiet hamsin (50) gurnata ohra ghall-prezentata ta’ l-affidavits kollha tal-partijiet.

Rat in-nota ta’ l-attrici datata 26 ta’ Frar 2003 fejn pprezentat l-affidavits taghha u tax-xhieda Winfred Cardona, Gaetano Cardona, u Caroline Bridget Cardona esebit a fol. 15 sa fol. 32 tal-process.

Rat ir-rikors ta’ l-attrici datata 28 ta’ Frar 2003 fejn talbet il-hatra ta’ Assistent Gudizzju, u d-Digriet sussegwenti tal-Qorti datat 3 ta’ Marzu 2003 fejn laqghet it-talba u nnominat lil Dr. Vincent Galea bhala Assistent Gudizzjarju.

Rat il-verbal tas-seduta tal-1 ta’ April 2003, tas-seduta tal-10 ta’ Gunju 2003, u dik tat-13 ta’ Novembru 2003 fejn il-konvenut inghata l-fakolta’ li jipprezenta wkoll nota ta’ osservazzjonijiet fi zmien ghoxrin gurnata bin-notifika lill-kontro-parti li jkollha 20 gurnata ghar-risposta, liema nota fil-fatt qatt ma giet ipprezentata. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-5 t’Ottubru 2004, fejn regghet baqghet differita ghat-3 ta’ Novembru 2004 ghall-istess skop.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju, inkluz ix-xhieda kollha quddiemu prodotta, u d-dokumenti kollha pprezentati.

Rat id-dokumenti kollha esebiti.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi fic-citazzjoni pprezentata minnha, l-attrici talbet illi z-zwieg li gie celebrat bejnha u bejn il-konvenut jigi dikjarat null u bla effett, peress illi l-kunsens tal-partijiet kien

vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali taghha (**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**), u peress illi l-kunsens tal-konvenut nkiseb fl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi tal-hajja mizzewga (**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**). Dan apparti l-**artikolu 19 (1) (g) tal-Kap 255**.

Illi s-subincizi ta' l-**artikolu 19 (1) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975,** li ghalihom qed tirreferi l-attrici, jipprovdu li zwieg ikun null:-

*"**(d)** jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b' difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b' anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;*

(f) *jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."*

Illi fil-fatt inghad li l-kuncett ta' d-diskrezzjoni ta' gudizzju *"supposes not only maturity of intellect but also a maturity of the will, that is an ability to take decisions responsibly. A person must possess* a *critical faculty and internal freedom of choice in order to contract validly"*.

"Psychic disorders which give rise to a defect of due discretion include immature personality, which may be characterised by affective infantilism immature character, affective immaturity and an emotionally unstable personality. Serious immaturity could very easily constitute a ground of nullity for a marriage. In a Rotal decision of 1961 Sabattani held that a person either has or has not sufficient discretion of judgement to marry. If he has not, then he suffers from 'amentia', not in the sense of insanity, but in the sense that he lacks the sufficient maturity of judgement to understand and choose marriage

… ... Therefore, the weakness which affects the mind can merely result from the lack of maturity … …”

Illi ***G. Veness,*** kif ikkwotat minn ***N. Picard in*** ***“*L’immaturite’ et le consentement matrimonial”** (pg. 54-55) jghid is-segwenti*:*-

“The judge must consider the overall behaviour of the spouse, taking into account the gravity of the conduct, its continuity throughout the conjugal life, its influence on the couple’s equilibrium, the relation of behavioural disorders to the ‘ius in corpus and also to the right to the community of life and to consider also all the other factors which are relevant to the determination of the gravity of this immaturity with reference to married life.”

Illi dwar dan is-sub-artikolu din il-Qorti kif presjeduta diga’ kellha okkazjoni tezaminah, u ghalhekk taghmel referenza ghas-sentenzi **“Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar gia` Borg”** (Cit. Nru. 1564/97/RCP deciza fil-21 ta’ Ottubru 1999) u **“Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella-Flores *et noe*”** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta’ Jannar, 2000); **“Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar et nomine”** (P.A. (RCP) 28 ta’ Mejju 2002); **“Ali Chahid vs Mary Spiteri”** (P.A. (RCP) 5 ta’ Gunju 2002; **“Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia”** (P.A. (RCP) 29 ta’ Mejju 2002; **“Romina Zammit vs Paul Zammit”** (P.A. (RCP) 30 ta’ Mejju 2002) **“Suzanne *sive* Sue Rossi vs Benjamin *sive* Benny Bugeja** (P.A. (RCP) 27 ta’ Gunju 2002; **“Joseph Farrugia vs Marthese Fsadni”** (P.A. (RCP) l-1 ta’ Ottubru 2002) u ohrajn u ghall-principji hemm enuncjati.

Illi f’dawn is-sentenzi u fid-decizjoni **“Josette Lungaro vs Jesmond Lauro”** (P.A. (RCP) l-1 ta’ Frar 2001) il-Qorti ghamlet referenza ghas-segwenti espozizzjoni ta’ ***Viladrich*** li jghid:-

“Thus, there is grave lack [of discretion of judgment] when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and

*duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring. (**Viladrich, P.J.*** **"Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated"** *(Montreal, 1993) p. 686).*

Illi fis-sentenza **"Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella-Flores et noe"** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta' Jannar 2000) il-Qorti spjegat:-

*"Kwantu ghall-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta' definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap 255**, dawn l-obligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma "the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics".* (***Vidadrich, P.J***. *op. cit*., p. 687).

Illi skond il-gurisprudenza nostrali gew konsiderati dawk l-elementi li ghandhom jigu kkunsidrati bhala d-drittijiet u dmirijiet u l-elementi essenzjali taz-zwieg, tant li fis-sentenza **"Mary Mustefa Al Muhamed vs Mustefa Mustefa Al Muhammed"** (P.A. (NA) 27 ta' Lulju 1999) inghad li:-

*"Fil-kawza **"Haidin vs Haidin"** (PA. (Q.K) 7 ta' Lulju 1994), il-qorti qalet illi m'ghandu jkun hemm ebda motivazzjoni li ggieghel persuna tersaq ghaz-zwieg ghajr l-imhabba lejn persuna ohra u x-xewqa li tqatta' l-kumplament ta' hajjitha fil-kumpanija taghha. Fiz-zwieg wiehed irid ikun lest li jaghtiha t-totalita' tieghu nnifsu esklussivament lill-persuna l-ohra, u din l-ghotja trid tkun mhux biss reciproka izda motivata bi hsieb genwin li vermament ikun irid johloq 'a partnership for life'."*

*"Mill-gurisprudenza nostrana, jista' jinghad illi d-dmirijiet u drittijiet tal-mizzewgin fiz-zwieg huma dawk li komunament wiehed jistenna fi zwieg normali fis-socjeta' taghna. Fost dawn, wiehed isemmi l-fedelta' u l-assistenza, l-unita' u l-indissolubbilta' taz-zwieg, il-hajja komuni flimkien, id-dritt u d-dmir illi jittiehdu decizjonijiet flimkien intizi fl-ahjar interess tal-familja w il-prokreazzjoni ta' l-ulied. Il-hajja mizzewga timporta li l-mizzewgin jaqsmu kollox flimkien u li jkunu ta' ghajnuna u ta' assistenza lil xulxin, b'impenn shih a favur ta' xulxin u taz-zwieg taghhom l-element tal-'communio vitae'. Fil-kawza **"Micallef vs Micallef'** deciza fl-4 ta' Mejju 1993, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili enuncjat illi 'element essenzjali tal-hajja mizzewga skond il-ligi taghna huwa d-dritt tal-mizzewgin ghall-komunjoni tal-hajja ('communio vitae') bejniethom".*

Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta,** dan l-artikolu jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali *("colorem habens, substantiam vero nullam")* kif ukoll dak parzjali *(colorem habens, substantiam vero alteram)* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frazi *"eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu"*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, il-Qorti fil-kawza **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali jrid jigi ppruvat il-*'finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali vs Dr. Albert S. Grech *nomine".*** (P.A. 22 ta' Gunju 1988) il-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walshi"** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata".* Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. 14 ta' Awissu 1995) il-Qorti spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fl-ismijiet **"Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X p.912):-

"a poter dedursi la invalidita dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe' 'fictio seu ostensio falsi pro vero'.

Illi fil-kawza **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar *et nomine*"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002) inghad li *"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero' bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' ssimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".*

Illi fil-fatt din il-Qorti taqbel mal-istess definizzjoni u fil-fatt fis-sentenza **"Al Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002 inghad li *"wiehed jinnota li taht l-**artikolu***

***19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta' l-kunsens tieghu kien gja' mentalment dispost li ma jottemprax ruhu ma' xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghas-separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament taz-zwieg".*

Illi fil-fatt ghal dak li jolqot il-kuncett ta' *"l-eskluzjoni pozittiva ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga"*, u cjoe' simulazzjoni parzjali, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **"Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et"** (P.A. (NA) 14 ta' Lulju 1994) elenkat l-element essenzjali taz-zwieg bhala li jikkonsistu fil-*"kommunjoni tal-hajja konjugali, l-indissolubbilta' tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta' u d-dritt ghall-prokreazzjoni ta' l-ulied"*. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawza **"Aquilina vs Aquilina"** (P.A. (NA) 30 ta' Jannar 1991) u fis-sentenza **"Grech vs Grech"** (P.A. (NA) 9 ta' Ottubru 1990). Dawn huma wkoll l-elementi fil-ligi kanonika.

Illi l-komunjoni tal-hajja konjugali u l-*"consortium vitae"* tikkomprendi zewg elementi u cjoe' l-imhabba konjugali u r-responsabbilta` tal-familja. Kif qalet il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-decizjoni **"Magri vs Magri"** (14 ta' Lulju 1994):-

"Jekk din il-'consortium vitae' hija nieqsa, l-oggett innifsu tal-kunsens taz-zwieg huwa wkoll nieqes. Din il-'consortium vitae' tikkomprendi zewg elementi li huma l-imhabba konjugali u r-responsabbilta' tal-familja."

Illi fil-fatt l-element ta' l-indossolubbilta` taz-zwieg jehtieg li l-kunsens ikun ibbazat fuq rabta dejjiema bejn ragel u mara wahda, mibnija fuq il-fedelta' u formazzjoni tal-familja. Il-Ligi Maltija tippresupponi *'iuris tantum'* dan l-element ta' indossolubbilta' fiz-zwieg.

Illi fil-fatt, **J. *Edwards Hudson*** (pg. 164-165), jispjega car li *"indissolubility can be excluded from consent in two different ways: either because the spouse, knowing the*

true nature of marriage, nevertheless contract with the understanding that he will have the option of dissolving the bond and recovering his former free status, or because the spouse formulates his own doctrine on marriage, from which the idea of indissolubility is absent and to which he adheres totally with both intelligence and will power".

Illi wkoll, ***D.J. Burns*****,** fii-kummentarju tieghu (**"Matrimonial Indissolubility: Contrary Conditions**. **A Historical Synopsis and Commentary".** pg.151) jghid li *"it is not necessary that this intention* (i.e. li teskludi l-indossolubbilta') *was formulated as an express agreement, it can be inferred either from an explicit declaration of one or both parties, or consequent on certain words or actions implying that effect, or as a result of the narration of the circumstances of the contract."*

Illi hawn ukoll il-Qorti tirreferi ghal dak li nghad fis-sentenza **"Sharon Lanzon mart Francis Attard vs Francis Attard"** (P.A. (RCP) 15 ta' Marzu 2000) u cjoe':-

"Meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja huwa kapaci li jaghti kunsens validu taz-zwieg, pero' fl-atti tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-omissjoni tieghu eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' ssimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn waqt li l-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".

Illi l-**artikolu 19 (1) (g)** jipprovdi li z-zwieg huwa null:-

*"**(g)** jekk xi wahda mill-partijiet torbot il-kunsens taghha ma' kundizzjoni li tirreferi ghall-futur".*

Illi dwar l-**artikolu 19 (1) (g)** jinghad skond ***J. Edward Hudson*** *"a condition could either be suspensive or resolutive. It is suspensive if it delays the entry in effect of the obligation of an act until the condition itself is fulfilled.*

It is resolutive if it dissolves the obligation only if it verifies itself and therefore renders it null. e.g. "I will live in marriage with you until I find someone who is more wealthy than you" (**"Handbook II for Marriage Nullity Cases"** pg. 107). Illi huwa mportanti li wiehed jinnota li din il-kundizzjoni tapplika biss ghall-kaz ta' annullament taz-zwieg jekk din il-kundizzjoni tirreferi ghall-avveniment fil-futur.

(ii) <u>APPREZZAMENT TAL-PROVI.</u>

Illi din hija kawza ghall-annulament ta' zwieg civili li sehh bejn il-partijiet fl-20 ta' Gunju 2001, fejn il-partijiet ghexu flimkien biss ghal seba' xhur tant li fi Frar 2002 infirdu. Jirrizulta li qabel dan iz-zwieg il-partijiet kienu gja' bdew jghixu flimkien sa minn Marzu 2000. L-istess attrici nqabdet tqila b'tewmin u zzewget lill-konvenut hmistax qabel it-twelid ta' l-istess trabi, u jidher li mill-ewwel l-istess konvenut beda. Huwa beda jkun vjolenti ma' l-attrici u jkasbarha b'kull mod imagginabbli, kif hija stess tirrakkonta fl-affidavit dettaljat taghha datat 24 ta' Jannar 2004, fejn issemmi li f'okkazjonijiet minnhom ikkawzalha griehi ta' natura gravi. Fost dawn issemmi meta okkazjoni meta sahansitra kisrilha mnehirha. Issemmi li l-konvenut anke nsista maghha li ssir musulmana bhalu, peress li hu kien imwieled il-Libja. Jidher ukoll li tul l-istess hajja flimkien wara dan is-suppost zwieg u t-twelid ta' l-ulied, il-konvenut kien konsistentement ibaxxi u jimmaltratta lill-attrici, kollox bi pressjoni kbira sabiex hija thadden ir-religjon musulmana. Ix-xhieda ta' l-attrici hija mimlija riferenza ghal okkazjoni wara ohra ta' vjolenza domestika u maltrattatament serju tal-konvenut fil-konfront taghha. Din ix-xhieda hija kkorroborata wkoll mix-xhieda tal-genituri ta' l-attrici Winifred u Gaetano Cardona, u anke bix-xhieda ta' Caroline Bridget Cardona li tigi oht l-attrici.

Illi minn dan kollu bla ebda dubju jirrizulta li l-kunsens tal-konvenut kien marbut mal-kondizzjoni li tirreferi ghall-futur, li *di piu'* biha qatt ma nforma lill-attrici, *stante* li mill-provi kollha prodotta jirrizulta konkludentement li l-konvenut kien assogetta l-kunsens tieghu ghaz-zwieg ma' l-attrici mal-kundizzjoni li l-istess attrici kellha tbiddel ir-

religjon taghha ghal wahda musulmana. Meta l-konvenut ra li l-attrici ma rieditx taghmel dan assoggettaha ghal kalvarju shih ta' abbuz kemm fiziku u kemm morali, u wkoll ghal vjolenza domestika. Tant kien konsistenti f'dan il-konvenut li l-attrici fi ftit xhur ma felhitx aktar ghalih u ghalhekk sfaxxat kull tip ta' relazzjoni li seta' kellha mal-konvenut. Illi ghalhekk it-talba attrici ghandha tigi milqugha a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (g)** *stante* li l-kunsens tal-konvenut kien hekk vizzjat.

Illi jinghad ukoll li dan fih innifsu jwassal ghal vizzju ta' kunsens tal-konvenut anke a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255** peress li jidher li dan qatt ma kien lest li jaccetta li josserva l-elementi essenzjali taz-zwieg ma' l-attrici, *a meno che* l-attrici ma kenitx ser tassogetta ruhha ghar-religjon tieghu. Din il-kondizzjoni ghamilha meta accetta li jizzewweg lill-attrici, b'liema kondizzjoni huwa qatt ma qal biha lill-attrici qabel iz-zwieg. Fil-fatt jirrizulta li meta l-attrici ma accettatx din il-proposta wara z-zwieg, il-konvenut bl-aktar mod viljakk infexx fi vjolenza fizika u mentali fuq l-attrici sabiex jisforza taghmel dak li ried hu, bil-konsegwenza li jirrizulta car li huwa ghamel minn kollox sabiex ikisser id-dinjita' u l-umanita' ta' l-attrici mhux biss bhala mara, izda wkoll bhala persuna. Ghalhekk jirrizulta konkludentement mill-provi prodotti, li l-konvenut dahal ghal dan iz-zwieg bil-kundizzjonijiet kollha tieghu, li huwa rrenda ruhu suprem fil-konfront ta' l-attrici, u kien lest li jassoggettaha ghal umiljazzjoni shiha, *purche'* hija taghmel u tagixxi biss kif ried huwa u xejn izjed. Dan anke fuq il-punt personali u fondamentali ta' religjon, fejn wera bl-aktar mod car li huwa ma kienx lest li jittollera xejn jekk mhux l-istess religjon li kien ihaddan hu. Certament b'dan l-animu tal-konvenut ma jistax jinghad li kellu kunsens taz-zwieg mibni fuq il-kuncett ta' ugwaljanza bejn il-partijiet, u l-kuncett ta' *'consortium vitae',* u b'hekk ma hemm l-ebda dubju li l-istess konvenut issimula l-kunsens tieghu ghal dan iz-zwieg, a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255**.

Illi fl-ahharnett jinghad ukoll li b'dawn il-pregudizzji kollha *da parte* tal-konvenut anke fuq il-kwistjonijiet ta' dinjita' tal-mara, rispett lejn il-persuna, u l-liberta' totali ghat-thaddin

tar-religjon skond il-kuxjenza ta’ dak li jkun, jirrizulta car li l-konvenut qatt ma kellu lanqas il-minimu ta’ diskrezzjoni necessarja fil-mument taz-zwieg sabiex josserva l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg u l-elementi essenzjali ta’ l-istess zwieg. Dawn l-elementi huma mibnija fuq ir-rispett tal-persuna u fuq il-hajja u l-imhabba komuni ta’ tnejn min-nies tas-sess oppost ghall-hajja flimkien b’mod permanenti w indissolibbli. Fi kwalunkwe kaz il-kunsens tal-konvenut kien vizzjat a bazi ta’ l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255**.

Illi ghalhekk a bazi tal-premess, u skond il-provi migbura u l-konsiderazzjonijiet premessi jidher li n-nullita’ ta’ dan iz-zwieg giet ippruvata skond l-**artikolu 19 (1) (d) (f) u (g) ta’ l-Att XXXVII ta’ l-1975 dwar iz-Zwieg** ghar-ragunijiet imputabbli esklussivament lill-konvenut.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenut, **tilqa’ t-talba attrici** b’dan illi:-

1. Tiddikjara li z-zwieg celebrat bejn il-partijiet fl-20 ta’ Gunju 2001 ma jiswiex u huwa null ghar-ragunijiet migjuba mil-attrici *stante* li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat a bazi ta’ l-**artikolu 19 (1) (d) (f) u (g) ta’ l-Att dwar iz-Zwieg (Kap 255)**.

Bl-ispejjez kontra l-istess konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------